

Stasi-archief onder vuur door zaak-Kurras

Nieuws

[Achtergrond](#) - 31 juli 2009

(25 mei 2009) Het Stasi-archief in Berlijn ligt onder vuur na de onthullingen rond de dood van de student Benno Ohnesorg in 1967. De dader, de West-Berlijnse oud-politieman Karl-Heinz Kurras (81), spioneerde voor de Stasi, zo maakte het archief vrijdag bekend. Critici noemen het een schande dat de vondst nu pas bij toeval is gedaan.

Wetenschappers van de Freie Universität (FU) in Berlijn verwijten het Stasi-archief de dossiers van de Oost-Duitse geheime dienst niet systematisch genoeg te onderzoeken. Zij gaan ervan uit dat de dossiers nog meer explosieve informatie bevatten, die nog niet aan de oppervlakte is gekomen. “Maar het Stasi-archief gaat zeer terughoudend om met het beschikbare materiaal en onderzoekt het niet aan de hand van de nieuwste methoden”, aldus Klaus Schroeder, historicus aan de FU.

Schroeder pleit ervoor dat de Stasi-archieven opgaan in het bondsarchief in Koblenz. “Want het is op z’n minst merkwaardig dat uitgerekend de beheerder van dearchieven, Marianne Birthler, zich niet zelf heeft uitgelaten over de nieuwste onthullingen.” Birthler wijst de verwijten van de hand. Volgens haar heeft iedereen de mogelijkheid de Stasi-dossiers te bestuderen.

Rote Armee Fraktion

Vrijdag onthulde het Stasi-archief dat de gewezen West-Berlijnse agent Karl-Heinz Kurras lid was van de Oost-Duitse communistische partij SED en spionagewerk verrichtte voor de Stasi. Kurras schoot op 2 juni 1967 tijdens protesten tegen het staatsbezoek van de Perzische sjah de student Benno Ohnesorg dood. Na zijn overlijden radicaliseerde het West-Duitse studentenprotest. Dit leidde onder meer tot de oprichting van de Rote Armee Fraktion (RAF).

De zaak-Kurras zou een bijzonder explosieve wending nemen als wordt aangetoond dat Kurras handelde in opdracht van de Stasi. Hiervoor is geen concreet bewijs gevonden. “Toch moet deze theorie niet zonder meer van de hand worden gewezen”, stelt RAF-kenner Stefan Aust zaterdag in het Hamburger Abendblatt. “De Stasi kan zo olie op het vuur hebben gegooid om de West-Duitse

samenleving te ontwrichten.”

Totnogtoe vertellen de Stasi-dossiers een ander verhaal. De moord op Ohnesorg werd door de Stasi omschreven als een “betreurenswaardig ongeval”.

Kurras werkte sinds 1955 als Inoffizieller Mitarbeiter (IM) voor de Stasi. Uit de dossiers blijkt dat hij de Oost-Duitse geheime dienst van informatie over het West-Berlijnse politiekorps heeft voorzien. Ook leverde hij persoonsgegevens van naar West-Berlijn gevluchte DDR-burgers en inlichtingen over mogelijke vluchttunnels onder de Muur.

‘Overdreven hang naar wapens’

Uit de dossiers blijkt dat de Stasi na het schietincident haar handen aftrok van de IM Kurras. Volgens de Stasi zou Kurras een “overdreven hang naar wapens en uniformen” hebben.

Kurras is wegens gebrek aan bewijs door de West-Duitse justitie nooit bestraft voor Ohnesorgs dood. De agent werd wel voor vier jaar geschorst, maar werd daarna door de Berlijnse politie weer in genade aangenomen. Een belangenvereniging van slachtoffers van het SED-regime wil Kurras opnieuw voor het gerecht dagen.

Kurras zelf ziet een eventuele aanklacht met vertrouwen tegemoet. “Deze zaak is al lang verjaard”, zo verklaarde hij afgelopen weekend. De oud-agent gaf toe zowel SED-lid als IM te zijn geweest. “Maar ik heb geen slecht geweten”, aldus Kurras. “Die periode is voor mij een gesloten boek.”

Frankfurter Rundschau Online, Hamburger Abendblatt Online, Spiegel Online, faz.net

Afbeelding:

[dpa/Picture Alliance](#)

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3322/stasi-archief-onder-vuur-door-zaak-kurras>